

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Κοινοβουλευτική Ομάδα

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών

Θέμα: «Οι αποζημιώσεις προς τους εργολάβους για τον Β.Ο.Α.Κ.»

Τον Φεβρουάριο του 2024, το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής παρουσίασε τη λίστα των έργων και μέτρων στο πλαίσιο αναθεώρησης του σχεδίου «Ελλάδα 2.0» αναφορικά με το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, για τα οποία η ελληνική Κυβέρνηση είχε ζητήσει την τροποποίηση ή την απένταξή τους.

Για τον Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης (Β.Ο.Α.Κ.) τα ορόσημα 261 του μέτρου 16630 για την πρόοδο των κατασκευαστικών εργασιών του ΒΟΑΚ, (ολοκλήρωση του 60% της αξίας των κατασκευαστικών εργασιών του βόρειου οδικού άξονα Κρήτης, έγκριση από ανεξάρτητο μηχανικό για το υποέργο 2: Χερσόνησος– Νεάπολη και το υποέργο 3: Νεάπολη–Άγιος Νικόλαος) η Ελλάδα ζήτησε να αφαιρεθεί ο στόχος που ήταν προγραμματισμένος για το 2ο τρίμηνο του 2025.

Σε συνέχεια αυτής της εξέλιξης, ο Πρωθυπουργός κάλεσε πριν λίγες ημέρες στο Μ. Μαξίμου τους εκπροσώπους των τεσσάρων μεγαλύτερων κατασκευαστικών εταιρειών για να τους ανακοινώσει ότι «δεν προβλέπεται καμία παράταση για τα έργα υποδομής που εντάσσονται στο RRF, συνολικού ύψους περίπου 2,5 δισ. ευρώ. Η καταληκτική προθεσμία έχει τεθεί στον Αύγουστο του 2026, με στόχο την πλήρη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων και την αποφυγή μεταφοράς κόστους στον ελληνικό προϋπολογισμό».

Δυστυχώς, αυτό δεν αφορούσε σίγουρα τον ΒΟΑΚ, για τον οποίο οι διαδοχικές σας αστοχίες στην κατασκευή τμημάτων του, κοστίζουν ακριβά στους πολίτες και ευνοούν κραυγαλέα τους μεγάλους εργολάβους. Συγκεκριμένα:

Το Υπουργείο σας τελούσε, λοιπόν, σε πλήρη γνώση ότι τα χρονοδιαγράμματα δεν επρόκειτο να εφαρμοστούν. Παρόλ' αυτά, λίγους μήνες πριν τις εκλογές του 2023, με επικοινωνιακές φιέστες, υπογράψατε τη σύμβαση για το τμήμα Χερσόνησος-Νεάπολη. Για αυτόν τον προεκλογικό σας χειρισμό και ούσα εντελώς απροετοίμαστη η Πολιτεία και ανίκανη η Κυβέρνηση να διεκπεραιώσει τα συμπεφωνημένα, εκτίθεται σήμερα το Ελληνικό Δημόσιο και καλείται να πληρώσει 124,5 εκατομμύρια ευρώ προς τον ανάδοχο του έργου. Παραμένει ως σήμερα άγνωστο, από ποιόν κωδικό και με ποιο τρόπο θα γίνει αυτή η πληρωμή των 124,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Στην περίπτωση του Β.Ο.Α.Κ., οι καθυστερήσεις στις απαλλοτριώσεις, οδήγησαν στην έκδοση της πρώτης απόφασης για το Τμήμα Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος, καθώς εγκρίνατε αποζημίωση 20,1 εκατομμυρίων ευρώ προς την ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε., μια αποζημίωση που καλύπτει καθυστερήσεις του Δημοσίου κατά την περίοδο 17 Φεβρουαρίου 2023 έως 3 Ιουλίου 2025, λόγω υπερημερίας στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων. Μετά τη ρύθμιση αυτή, ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου αυξάνεται σε 177,16 εκατομμυρίων ευρώ, από 157,04 εκατομμυρίων ευρώ, που ήταν η αρχική σύμβαση.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι οι επιπλέον αυτές αποζημιώσεις των 20,1 εκατομμυρίων ευρώ, πληρώθηκαν από τον κωδικό του Υπουργείου Υποδομών, για έργα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την ώρα που οι Δήμοι και οι Περιφέρειες απαιτούν για χρηματοδοτήσεις κρίσιμων υποδομών στις τοπικές τους κοινωνίες.

Επιβεβαιώνοντας τη θέση μας ότι η κατασκευαστική πορεία του Β.Ο.Α.Κ. εξελίσσεται σε μείζον πολιτικό ζήτημα, στις 7 Οκτωβρίου 2025, με την αρ. πρωτ. Δ16/162490 (ΑΔΑ:614Θ465ΧΘΞ-ΠΩΠ), παρατείνετε την Απώτερη Ημερομηνία παράδοσης του έργου, για το Τμήμα Χερσόνησος-Νεάπολη, κατά 458 ημέρες (ήτοι μέχρι την 11η Ιουλίου 2029). Στην ίδια απόφαση ορίζετε ότι «η μετάθεση της Προγραμματισμένης Ημερομηνίας Διαθεσιμότητας Υπηρεσιών, η οποία αρχικά είχε οριστεί για την 21η Απριλίου 2027 και η οποία ορίζεται εκ νέου για την 11η Ιουλίου 2028, χωρίς να συντρέχει συναφής υπαιτιότητα η εν γένει ευθύνη του ΙΦΣ, συνδεόμενη με την ως άνω μετάθεση ή τις συνέπειες αυτής».

Η απόφαση βασίζεται στη διαπίστωση ότι το Δημόσιο καθυστέρησε να παραδώσει στον ανάδοχο τις απαλλοτριωμένες εκτάσεις, πράγμα που, σύμφωνα με τη σύμβαση σύμπραξης, συνιστά «γεγονός αποζημίωσης». Το Υπουργείο αναγνώρισε, λοιπόν, ότι η καθυστέρηση δεν οφείλεται στον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης (ΙΦΣ), αλλά αποκλειστικά σε υπαιτιότητα του Δημοσίου, αποδεχόμενο άνευ ετέρων και το δικαίωμα του ΙΦΣ να αποζημιωθεί για τις πραγματικές πρόσθετες δαπάνες που προκλήθηκαν από τη χρονική καθυστέρηση και συγκεκριμένα αποδέχθηκε ότι: «Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει ήδη υποβάλει ο ανάδοχος, η εκτιμώμενη μεταβολή κόστους ανέρχεται σε 124,5 εκατομμύρια ευρώ – εκ των οποίων 112 εκατομμύρια ευρώ αφορούν το κατασκευαστικό σκέλος και 12,2 εκατομμύρια ευρώ τον Ιδιωτικό Φορέα Σύμπραξης. Το τελικό ύψος της αποζημίωσης θα καθοριστεί μετά την αξιολόγηση των δικαιολογητικών από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου».

Μέσα σε λίγες εβδομάδες το Ελληνικό Δημόσιο από αβελτηρίες της Κυβέρνησης υποχρεούται να πληρώσει επιπλέον 145 εκατομμύρια ευρώ σε καθυστερήσεις και αποζημιώσεις προς τους εργολάβους του ΒΟΑΚ, ενώ για όλα αυτά συνομολογείται εκ προοιμίου ότι δεν θα εξαντληθούν όλα τα ένδικα μέσα, πριν την καταβολή των αποζημιώσεων. Στην ουσία παραδέχεστε εγγράφως την υπαιτιότητα του Δημοσίου και συνομολογείτε να προχωρήσουν οι αποζημιώσεις μετά από εύλογο έλεγχο, χωρίς να προστρέξει η Πολιτεία σε δικαστική απόδειξη ή διευθέτηση, όπως θα όφειλε, προτάσσοντας το επιχείρημα της μη καθυστέρησης του έργου, ενός έργου που το ίδιο ακριβώς χρονικό διάστημα εσείς υπογράφετε να παραταθεί!

Κι όλα αυτά, χωρίς να έχει ακόμη ξεκινήσει το μεγάλο τμήμα του ΒΟΑΚ των 157 χιλιομέτρων από το Ηράκλειο στα Χανιά.

Επειδή, με τα «άστοχα» αλλά όχι και απρόβλεπτα από την πλευρά του Υπουργείου 145 εκατομμύρια ευρώ αποζημιώσεων για καθυστερήσεις, θα μπορούσε να έχει προχωρήσει μεγάλο τμήμα του Νότιου Οδικού Άξονα της Κρήτης, να γίνει η επέκταση του τμήματος ΒΟΑΚ προς την Παχιά Άμμο και τόσα άλλα έργα, για τα οποία ως φαίνεται δεν είστε διατεθειμένοι να χρηματοδοτήσετε.

Επειδή, όπως φαίνεται το έργο του ΒΟΑΚ θα στοιχίσει στην Ελληνίδα και στον Έλληνα πολίτη τρεις φορές παραπάνω, παραμένοντας δεκάδες μήνες σε ατελή μορφή και σε χρόνο απροσδιόριστο για την παράδοσή του.

Επειδή, θα συνεχίσουμε να αναδεικνύουμε με υπευθυνότητα τις πραγματικές αιτίες των καθυστερήσεων και να διεκδικούμε διαφάνεια και πραγματική πρόοδο στα μεγάλα έργα υποδομής της Κρήτης.

Επειδή, ο ΒΟΑΚ δεν μπορεί να είναι πεδίο σκοπιμοτήτων και αδιαφάνειας, ούτε πεδίο συνομολογημένων καθυστερήσεων και αποζημιώσεων, αλλά εργαλείο ανάπτυξης και ασφάλειας για όλους τους πολίτες.

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ:

- 1.Από ποιο χρηματοδοτικό μέσο θα καταβληθεί το ποσό των 124,5 εκατομμυρίων ευρώ που αφορά αποζημιώσεις του Τμήματος Χερσονήσου – Νεάπολης του ΒΟΑΚ και σε ποιο χρονοδιάγραμμα αυτό το ποσό θα καταβληθεί;
- 2.Από πού θα καλυφθεί το χρηματοδοτικό κενό προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ύστερα από τη μεταφορά των 20,1 εκ. ευρώ που έχετε ήδη υπογράψει ότι οφείλεται προς την ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.;
- 3.Σκοπεύετε να προχωρήσετε σε ανάλογες παρατάσεις και για το μεγάλο τμήμα ΒΟΑΚ Ηράκλειο-Χανιά και με ποιο τρόπο αυτό επηρεάζεται από τις πιο πάνω παρατάσεις που έχετε συνομολογήσει; Έχετε προϋπολογίσει το σχετικό κόστος των αποφάσεών σας και ποιο το ύψος αυτού;
- 4.Σε ποια νομοθετική διάταξη στηρίχθηκε η απόφαση του Υπουργείου Υποδομών να μην εξαντλήσει όλα τα ένδικα μέσα πριν να προβεί στις εν λόγω αποζημιώσεις;
- 5.Με δεδομένο, μάλιστα, το γεγονός ότι δεν έχουν προχωρήσει οι απαλλοτριώσεις για το μεγάλο τμήμα του ΒΟΑΚ (Χανιά-Ηράκλειο) είναι ορατός ο κίνδυνος νέων παρατάσεων, άρα και αποζημιώσεων. Για ποιο λόγο δεν μερίμνησε έγκαιρα το Υπουργείο, προκειμένου να αποφευχθούν οι αποζημιώσεις στον ανάδοχο; Πώς σκοπεύετε να χρηματοδοτήσετε τις αποζημιώσεις που θα απαιτηθούν, οι οποίες μοιραία θα λάβουν τη μορφή γεωμετρικής προόδου, προστιθέμενες η μια στην άλλη;
- 6.Για την αποφυγή αυτών των αποζημιώσεων έχετε πρόθεση και εντός ποιου χρονοδιαγράμματος να αναλάβετε σχετική νομοθετική πρωτοβουλία ρυθμίζοντας το καθεστώς των απαλλοτριώσεων που φαίνεται να δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην εκτέλεση των έργων, αλλά και στην οικονομία της χώρας;
- 7.Ποια είναι σήμερα η απορρόφηση κονδυλίων για το έργο «Νεάπολη – Άγιος Νικόλαος» από το Ταμείο Ανάκαμψης και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, και σε ποιο στάδιο βρίσκεται η φυσική πρόοδος του έργου;

8.Έχει ολοκληρωθεί το 60% της αξίας των κατασκευαστικών εργασιών, όπως όριζε το αρχικό ορόσημο του Ταμείου Ανάκαμψης; Αν όχι, ποια είναι η σημερινή επίδοση και πώς επηρεάζεται η εκταμίευση των πόρων του RRF;

9.Ποιες συμβατικές προθεσμίες εξακολουθούν να ισχύουν μετά την τελευταία παράταση και πότε εκτιμάται η πραγματική περαίωση του έργου Νεάπολη – Άγιος Νικόλαος; Ποιο είναι το συνολικό ύψος των πληρωμών που έχουν γίνει μέχρι σήμερα στον ανάδοχο ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. για το συγκεκριμένο έργο, και πόσα έχουν εκταμιευθεί μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Φραγκίσκος Παρασύρης

Ελένη Βατσινά

Κατερίνα Σπυριδάκη

Εμμανουήλ Χνάρης

Αναστάσιος Νικολαΐδης